

SAYI : 18745356-101.07.04-E.14896

BAŞVURU NO : 2018/2655

KARAR TARİHİ : 03/09/2018

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Sağlık Bakanlığı

BAŞVURUNUN KONUSU : Zorunlu devlet hizmet yükümlülüğü kurasında sağlık mazeretinden faydalanma talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 2.3.2018

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. 28/02/1998 tarihinde başörtüsü yasağı sebebiyle İstanbul Tıp Fakültesi 4. Sınıftayken okula alınmadığını, ve bu nedenle okula devam edemediğini, devamsızlığı gerekçe gösterilerek okuldan kaydının silindiğini, hakkında soruşturma açıldığını, bu süre içinde ilgili yasağın kalkmamasından dolayı çıkan aflarla ilgili de başvuruda bulunmadığını, 2011 yılında, başörtüsü takma yasağı kalktıktan sonra, mezun olabildiğini, 2018 yılının Temmuz ayında uzmanlık eğitimini tamamlayacağını, 28 şubat döneminde eğitim hakkı engellenmeseydi 2004 yılında uzmanlığını alabileceğini, devlet hizmet yükümlülüğü 2005 yılında zorunlu hale geldiği için mecburi hizmet yapmak zorunda kalmayacağını; ancak yaşamış olduğu mağduriyet nedeniyle geç mezun olduğunu ve zorunlu devlet hizmet yükümlülüğünden muaf tutulmadığını ve annesinin kanser hastalığı nedeniyle İstanbul'da tedavi görmesi gerektiğini de belirterek mağduriyetinin giderilmesini ve 82. Dönem devlet hizmet yükümlülüğü kurasında sağlık mazeretinin kabul edilmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Sağlık Bakanlığının 16/07/2018 tarih ve E.3771 sayılı yazısında özetle

Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ilgili maddeleri gereğince Devlet Hizmeti Yükümlülüğüne tabi olduğu, muaf tutulmadığı, emsal durumda olan herhangi başka bir başvurucunun olmadığı, ilgilinin

halihazırda uzmanlık tescil kaydı da olmadığından hakkında işlem tesis edilemediği, 05/07/2005 tarihinden sonra mezun olanların ise Devlet Hizmet Yükümlülüğüne tabi tutulduğu belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Genel İlkeler" başlıklı 128 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.", **Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında;** "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler",

4. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun;

Ek- 3 üncü maddesinde; "İlgili mevzuata göre yurt içinde veya yurt dışında öğrenimlerini tamamlayarak tabip, uzman tabip ve yan dal uzmanlık eğitimini tamamlayarak uzman tabip unvanını kazananlar, her eğitimleri için ayrı ayrı olmak kaydı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanan İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamasında yer alan;

Altıncı grup ilçe merkezlerine bağlı yerleşim yerlerinde 300,

Beşinci grup ilçe merkezlerine bağlı yerleşim yerleri ile altıncı grup ilçe merkezlerinde 350,

Dördüncü grup ilçe merkezlerine bağlı yerleşim yerleri ile beşinci grup ilçe merkezlerinde 400,

Üçüncü grup ilçe merkezlerine bağlı yerleşim yerleri ile dördüncü grup ilçe merkezlerinde 450,

İkinci grup ilçe merkezlerine bağlı yerleşim yerleri ile üçüncü grup ilçe merkezlerinde 500,

Birinci grup ilçe merkezlerine bağlı yerleşim yerleri ile ikinci grup ilçe merkezlerinde 550,

Birinci grup ilçe merkezlerinde 600,

Gün, Sağlık Bakanlığı veya Sağlık Bakanlığınca uygun görülen Milli Savunma Bakanlığı ve diğer kuruluşlarda Devlet memuru veya ilgililerin talebi halinde 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli olarak Devlet hizmeti yapmakla yükümlüdürler. Bu süreler ihtiyaca göre Cumhurbaşkanlığı kararı ile kısaltılabilir. Sürelerin hesabında fiilen çalışma esas olup, hafta sonu ve resmi tatil günleri fiili çalışmadan sayılır. Yıllık, mazeret ve hastalık izinli geçirilen günler ise yükümlülük süresine ilave edilir.",

Türk Silahlı Kuvvetlerinde (...) (1) tıp, tıpta uzmanlık veya yan dal uzmanlık öğrenimlerini tamamlayanlar Devlet hizmeti yükümlülüğüne tâbi değildir. Ancak; Türk Silahlı Kuvvetlerinde iki yıl görev yapmadan ayrılanlara da bu madde hükümleri uygulanır. Türk Silahlı Kuvvetleri hariç, herhangi bir kamu kurum veya kuruluşu adına öğrenim gören personelin bu Kanun hükümleri gereği yapacağı Devlet hizmeti yükümlülüğü, mecburi hizmet süresinden düşülür.",

Ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında ise; "Eş durumu ve sağlık mazereti nedeniyle yapılacak atamalar hariç personelin görev yerleri, tercih hakkı verilmek sureti ile kurayla belirlenir.",

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

5. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuru talebinin kabulü yönünde hazırlanan "Tavsiye Karar Önerisi" Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

6. 28/02/1998 tarihinde başörtüsü yasağı sebebiyle İstanbul Tıp Fakültesi 4. Sınıftayken okula alınmadığını, ve bu nedenle okula devam edemediğini, devamsızlığı gerekçe gösterilerek okuldan kaydının silindiğini, hakkında soruşturma açıldığını, bu süre içinde ilgili yasağın kalkmamasından dolayı çıkan aflarla ilgili de başvuruda bulunmadığını, 2011 yılında, başörtüsü takma yasağı kalktıktan sonra mezun olabildiğini, 28 şubat döneminde eğitim hakkı engellenmeseydi 2004 yılında uzmanlığını alabileceğini, devlet hizmet yükümlülüğü 2005 yılında zorunlu hale geldiği için mecburi hizmet yapmak zorunda kalmayacağını, ayrıca annesinin kanser hastalığı nedeniyle İstanbul'da tedavi görmesi gerektiğini de belirterek, mağduriyetinin giderilmesini ve 82. Dönem devlet hizmet yükümlülüğü kurasında sağlık mazeretinin kabul edilmesini talep etmektedir.

7. Devlet hizmet yükümlülüğü ile ülkenin her sathında eşit oranda sağlık hizmeti verilmesi amaçlanmış olup, bunun için mesleğe yeni başlayanlar kuraya tabi tutularak Bakanlığın uygun göreceği yerlerde sağlık hizmeti verilmesini amaçlayan bir düzenleme 21/06/2005 tarihinde getirilmiştir. Ancak bu hizmet görülürken ilgili hekimin eş ve sağlık mazereti hususu da gözetilmiştir. Dolayısıyla kamu yararının yanı sıra ilgilinin özel durumu da gözetilerek bir düzenleme yapılmıştır.

8. Başvuran tarafından, anne ve babasının sağlık durumunu gösterir belgeler Kurumumuza gönderilmiş olup İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Genel Cerrahi ABD'nin 03/05/2018 tarihli yazısından; başvuranın annesinin Hodgkin lenfoma nedeniyle geçmişte kemoterapi gördüğü, 2015 yılında sol meme kanseri tedavisi (operasyon+kemoterapi+radyoterapi) aldığı ve hayati önem arz ettiğinden takiplerinin İstanbul Üniversitesi Genel Cerrahi meme polikliniğinde devam etmesinin uygun olacağı ve hastanın refakat ihtiyacı olduğunun belirtildiği, başvuranın babasına ait 10/05/2018 tarihli ve 1 yıl geçerlilik süresi olan Engelli Sağlık Kurulu Raporundan ise %53 engel oranı olduğu, rectum kanseri nedeniyle ameliyata hazırlandığı, genel cerrahi-onkoloji-dahiliye kliniği olan bir merkezde takibinin uygun olduğunun belirtildiği görülmüştür. Buna göre, ilgili mevzuat çerçevesinde başvuranın sağlık mazeretinin İdare tarafından dikkate alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

9. **Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde;** ilgili mevzuat çerçevesinde başvuranın ataması yapılırken anne ve babasının sağlık durumu ile ailevi durumunun Sağlık Bakanlığı tarafından gözetilmesinin hukuka ve hakkaniyete uygun olacağı değerlendirilmiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

10. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; İdarenin ilgili ilkelere uygun davrandığı anlaşılmıştır.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

11. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup Ankara İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır."

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE**;

Başvuranın sağlık mazereti nedeniyle İstanbul İline atanma talebinin mevcut hükümler çerçevesinde değerlendirilmesi yönünde **SAĞLIK BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA**,

Tavsiye Kararının **BAŞVURANA, SAĞLIK BAKANLIĞI'NA** tebliğine,

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **Sağlık Bakanlığınca** bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içerisinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi